

z dnia 12 marca 2026 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Oslonowego "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2026.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zmianami) oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zmianami), w związku z ogłoszeniem przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Programu "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2026, uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program osłonowy "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Żmigród.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Żmigrodzie

Bożena Żolnierowicz

PROGRAM OSŁONOWY „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” NA ROK 2026

Wstęp

Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 stanowi kontynuację programów, realizowanych w latach 2022 – 2025 i jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stoją przed gminą, w obliczu zachodzących zmian demograficznych. Starzenie się społeczeństwa oraz konieczność podejmowania działań na rzecz osób starszych z niepełnosprawnościami wymaga kompleksowych rozwiązań. Zapewnienie seniorom bezpiecznego i jak najdłuższego samodzielnego funkcjonowania w ich miejscu zamieszkania jest jednym z priorytetów polityki społecznej gminy.

Tegoroczny Program został opracowany w związku z dofinansowaniem z budżetu państwa, w ramach programu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpusu Wsparcia Seniorów” na rok 2026. Ujęte w Programie działania (na rzecz osób w wieku 60 lat i więcej) dotyczą wyłącznie Modułu II, które polegają na zapewnieniu opieki na odległość za pomocą opaski bezpieczeństwa, tzw. „teleopieka”. To nowoczesne rozwiązanie pozwala osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę, czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

Powyższe działania stanowią uzupełnienie oferty ustawowej w realizacji usług opiekuńczych na rzecz osób starszych, schorowanych i samotnych.

W gminie Żmigród zamieszkuje blisko 4000 osób w wieku 60 lat i więcej, czyli potencjalnych odbiorców Programu. Kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, które nie są w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć podstawowych potrzeb, celowe jest podejmowanie różnego rodzaju działań, które będą finansowane z dotacji celowej budżetu

Program wykorzystuje pojawiające się wciąż nowe technologie, w tym m. in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami. Obecne rozwiązania dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

I. Podstawa prawna Programu

1. Gminny program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 (dalej również jako: „Program”), jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.), dotyczącym realizacji zadań własnych gminy.
2. Program jest ustanowiony i przyjęty przez Radę Miejską w Żmigrodzie w związku z ustanowieniem przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Rządowego Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2026 rok.
3. Program wpisuje się w cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żmigród na lata 2025 – 2033.

II. Cele Programu

Zapewnienie usługi wsparcia i bezpiecznego oraz samodzielnego funkcjonowania seniorów w wieku 60 lat i więcej w miejscu ich zamieszkania poprzez: dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

III. Adresaci Programu

Bezpośrednimi adresatami Programu są mieszkańcy gminy Żmigród. Pośrednimi adresatami Programu są seniorzy w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

IV. Zakres podmiotowy programu

1. Program będzie realizowany w terminie od dnia przyjęcia do dnia 31 grudnia 2026 r.
2. Do Programu będą zakwalifikowane osoby spełniające kryteria w nim określone, zgłaszające się bezpośrednio do Centrum Usług Społecznych w Żmigrodzie.
3. Do Programu mogą być zakwalifikowane osoby spełniające kryteria w nim określone, nawet jeśli mają przyznane decyzją usługi opiekuńcze. Wsparcie udzielane w ramach Programu można traktować jako uzupełnienie usług świadczonych przez opiekunki środowiskowe, co da gwarancję większej elastyczności udzielanej pomocy, która nie musi być ograniczona konkretnymi dniami i godzinami, a może być świadczona adekwatnie do zaistniałych potrzeb.

V. Zadania służące realizacji celu

Program będzie realizowany w ramach Modułu II – zapewnienie usługi opieki na odległość przy użyciu opasek bezpieczeństwa wraz z systemem teleopieki.

Realizacja Programu obejmuje kompleksowy system wsparcia seniorów, składający się z elementów technologicznych, organizacyjnych oraz wsparcia interwencyjnego, mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa oraz wydłużenie okresu samodzielnego funkcjonowania osób starszych w środowisku zamieszkania.

Opaski bezpieczeństwa są nowoczesną formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (tzw. „opieka na odległość”). To idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie, w celu jak najszybszej reakcji i powiadomienia właściwych służb oraz udzielenia pomocy medycznej. Opaska będzie połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia, wciśnięcie guzika alarmowego znajdującego się na opasce, umożliwi połączenie się ze stałe gotową do interwencji centralą. Po odebraniu zgłoszenia, dyspozytor podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi.

VI. Przewidywane efekty realizacji Programu

1. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród seniorów.
2. Poprawa kondycji psychiczno – fizycznej wśród osób starszych oraz zmniejszenie poczucia izolacji.
3. Zwiększenie dostępu seniorów do pomocy medycznej oraz wsparcia oferowanego przez instytucje.

VII. Podmiot realizujący Program

1. Program realizuje Centrum Usług Społecznych w Żmigrodzie.
2. Koordynator Programu zostanie wyznaczony przez Burmistrza Gminy Żmigrod.

VIII. Finansowanie Programu

Program finansowany jest z dotacji celowej budżetu państwa na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz środków własnych gminy stanowiących nie mniej niż 20 % przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.

IX. Monitoring Programu

Z realizacji Programu sporządzane będzie roczne sprawozdanie będące składową rozliczenia Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” za 2026 rok.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Żmigrodzie

Bożena Żołnierowicz

Uzasadnienie

Zjawisko starzenia się społeczeństwa stanowi jedno z kluczowych wyzwań polityki społecznej zarówno na poziomie krajowym, jak i lokalnym. W ostatnich latach obserwowany jest systematyczny wzrost liczby osób starszych, w tym osób powyżej 60 roku życia, co wynika m. in. z wydłużania się średniej długości życia oraz spadku liczby urodzeń. Proces ten ma charakter długofalowy i wymaga wdrażania kompleksowych rozwiązań w zakresie organizacji systemu wsparcia dla seniorów.

Na terenie Gminy Żmigród osoby w wieku 60 lat i więcej stanowią około 28% mieszkańców, co oznacza, że ponad co czwarty mieszkaniec gminy znajduje się w grupie wiekowej wymagającej szczególnej uwagi w zakresie polityki społecznej, zdrowotnej i opiekuńczej. Prognozy demograficzne wskazują, że udział osób starszych w populacji będzie w kolejnych latach wzrastał, co może skutkować zwiększonym zapotrzebowaniem na usługi opiekuńcze, zdrowotne oraz wsparcie środowiskowe.

Istotnym wyzwaniem pozostaje również rosnąca liczba seniorów prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe, co zwiększa ryzyko izolacji społecznej, pogorszenia kondycji psychicznej oraz ograniczonego dostępu do natychmiastowej pomocy w sytuacjach nagłych. W wielu przypadkach osoby starsze nie mogą liczyć na stałe wsparcie rodziny z uwagi na migracje zarobkowe, zmianę modelu funkcjonowania rodziny lub sytuację zdrowotną członków rodziny.

Realizacja Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby lokalnej społeczności oraz wpisuje się w działania mające na celu umożliwienie osobom starszym jak najdłuższego pozostawania w środowisku zamieszkania. Możliwość samodzielnego funkcjonowania w znanym i bezpiecznym środowisku ma istotne znaczenie dla dobrostanu psychicznego seniorów, ogranicza ryzyko pogorszenia stanu zdrowia oraz opóźnia konieczność korzystania z całodobowych form opieki instytucjonalnej. Wprowadzenie systemu teleopieki stanowi nowoczesne i efektywne narzędzie wsparcia osób starszych. Rozwiązania technologiczne umożliwiają całodobowe monitorowanie bezpieczeństwa seniora oraz szybkie reagowanie w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia. W sytuacjach nagłych, takich jak zasłabnięcie, upadek czy nagle pogorszenie stanu zdrowia, czas reakcji ma kluczowe znaczenie dla dalszego rokowania zdrowotnego oraz ograniczenia skutków zdarzenia.

Program ma również znaczenie z punktu widzenia racjonalizacji wydatków publicznych. Wspieranie seniorów w środowisku zamieszkania jest rozwiązaniem bardziej efektywnym ekonomicznie niż zapewnienie całodobowej opieki instytucjonalnej. Rozwój usług środowiskowych i nowoczesnych form wsparcia wpisuje się w kierunki polityki społecznej państwa, zakładającej deinstytucjonalizację usług społecznych i rozwój usług świadczonych w miejscu zamieszkania.

Realizacja Programu pozwoli również na uzupełnienie i wzmocnienie istniejącego systemu wsparcia realizowanego przez Centrum Usług Społecznych w Żmigrodzie, w szczególności w zakresie usług opiekuńczych, pracy socjalnej oraz działań środowiskowych. Teleopieka nie zastępuje tradycyjnych form wsparcia, lecz stanowi ich istotne uzupełnienie, zwiększając bezpieczeństwo seniorów w godzinach, w których nie są świadczone usługi opiekuńcze.

Program wpisuje się również w cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żmigród na lata 2025–2033, w szczególności w zakresie poprawy jakości życia osób starszych, rozwoju usług społecznych oraz zwiększania dostępności wsparcia środowiskowego. Należy również podkreślić, że realizacja Programu przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego seniorów, poprawy ich funkcjonowania społecznego oraz ograniczenia negatywnych skutków samotności i izolacji społecznej. Program ma charakter profilaktyczny, ponieważ pozwala na szybką reakcję w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia oraz ogranicza ryzyko wystąpienia poważnych konsekwencji zdrowotnych.